

Estrajh za vsé.

Ako li čè,
Je bil Estrajh in bo za vsé,
Zdaj Slovenci zaúkajte:
Bit čè, bit čè
Estrajh za vsé!

Kér Estrajh čè,
Je bramba naša zvénana,
Beséda móž! — je sklenjena
Kaj nè? — bit čè
Estrajh za vsé!

Kér tedej čè,
Nobenga se ne bojimò,
Brez skérbi, varni, terdní smò:
Bit čè, bit čè
Estrajh za vsé!

Kakó pa čè,
Sovražnik mora skor poznát,
Ki se bo mogel nam podát:
Bit čè, bit čè
Estrajh za vsé!

Ako li čè,
Ni tréba jarma ptujga nos't,
Je sama naša moč zadost:
Bit čè, bit čè
Estrajh za vsé!

Ino kér čè,
Obéta Rudolf iz nebés:
»Premagal bodes Franc zarés,
Kér Estrajh čè
Tud bo za vsé!«

Ino kér čè,
Estrajhu bo pomagal Bóg
De se razšíri krog in krog:
Bit čè, bit čè
Estrajh za vsé!

Vredništvo.

Serčin opomín našim kmetam.

(Konec.)

Postave, sodniki in kazin morajo biti na svetu. Brez njih bi nam ne bilo moč izhajati. Ne mislite, de imajo Česar zatò vojake (soldate), de le Njih branijo. — vojaki so zatò, de branijo pravico, in de s silo opravijo, kar z lepo ne gré. Poglejmo na Laško — spomnimo se Dunaja — in ozrimo se na Ogersko! Sto in sto tavžent vojakov je pripravljenih, postavam čast ohraniti in razvujzdane puntarje pokončati — poštemen in mirnim prebivavcem pa v varstvo biti. Čeravno so si prizadevali hudobni ljudé tū in tam vladarstva spodkopati, se jim njih prizadevanje vunder ni nikjer po sreči izšlo, zatò kér junaški armadi na strani stojí velika množica poštenih ljudí, ktere ne zamorejo hudobneži premotiti.

Naše slovenske dežele si dozdej niso svojiga častitiga iména omadeževale, ampak so ga ohramile čistiga razun nekterih zgodeb, ktere rajši pozabimo, kakor de bi od njih govorili, pa toliko moramo vunder spomniti, de se nikjer ni razvujdanost terpéla brez kazni (štrafinge). Tisti, ki so se na Ig u mesca sušca pregrešili, vam bojo zamogli kej več od tega povedati. Prašajte družino, žene in otroke tistih, ki so se takrat okrivičili, koliko hudiga zamore razvujzdanost čez cele družine prinesti! Nikdar si ne sme človek s silo sam pomagati: zatò so sodne gospiske, de pravdo zaslíšijo tistih, ki misljijo, de se jim krivica godí in po pravici razsodijo. Poprej ko so nam presvitil Cesár Ferdinand svobodo dali, je zares marsiktera pravda dolgo těkla — zdej pa, ko bojo so seske poprejsnjiga jarma odvezane, ko bo po deželi več sodnic napravljenih in ko se bo vse očitno godilo, bo ta reč vsa drugači. Tode nikjer in nikdar ne bo pripušeno, de bi truma ljudí čez druge padla, jih ropala, požigala i. t. d. ali pa si sama pravico razsodevala. Taka se še pri divjakih v Ameriki ne terpi.

Kdor se ima kej pritožiti, nej se pritoži pri gospiski — de se bo njegova pravda po novih postavah presodila. Kér pa té zdej še niso vpeljane, mora poterpeti, de bojo nove postave dane. Sej to ne bo do sodnika dné terpélo! Ministre močne volje zdej imamo, in tudi deržavni zbor bo mende začel pridnisi postave delati. Novi Cesár ga tudi spodbadajo k pridnemu delu.

Sicer pa moram poslednjič še opomniti, de je po hujšljiva beseda, če kdo pravi, de le kmet je bil pri stari vladi zatèrt — drugi ljudé pa ne, in de le kmetam je polajšanja treba, druzim ljudém pa ne. To ni res. Vsaki stan je zdihoval po svobodi, ki so nam jo mili

oce Ferdinand dali, in ktero nam novi Cesár Franc Jožef varovati hočejo. Nej bo svoboda kakoršna si koli bode — nikdar ne bojo pečene tice takim v usta letéle, ki se ne bojo za vsakdanji kruh trudili — véste zakaj ne? — zatò kér nas je veliko preveč ljudi na svetu! Če tedej hočemo še eden čez druziga biti, brez spoštovanja pravice živeti, ne bomo nikdar dobröt vživali, ki nam jih svoboda ponuja; namest sprave bomo imeli nepokoj — namest svobode sužnost — namest mirniga življenja pekel na svetu. Pamet in postavnost nej boste naši vodnici v vsm, ljubi moji! — Po novim létu se bomo v tim na dalje pogovorili.

K. Codeli.

Reja in pitanje prešičev.

V več krajih Koroškiga redijo in pitajo prešiče z repo, ktero drobno sosekajo, v kad denejo, in čez njo vode vlijeko, de voda čez in čez stojí; po tem jo pokrijejo s deskami in polagama s kamni obložé. Četertidan po tem je repa že kisljata in do desetiga dne za rejo prav pripravna. S tako kisljato repo mešajo kuhaniga gorkiga krompirja, otrobov, soli, po previdnosti, kolikor je treba in zredijo prav pitane prešice.

Pitanje prešičev na tako vižo — pravi koroški kmetovavec — je zatò dobro, kér prešiči vedno radi jedo in se tudi derva za kuho prihranijo.

De je pa zmirej kisljata repa pripravljena, je po številu pršičev zmirej kakih 2 ali treh kadí ali sodčikov sosekane repe potreba, ki na gorkim kraji pripravljena stojí.

Vélik zbor slovenskiga družtva v Ljubljani 22. listopada.

Daljni pomenki.

(Konec.)

Predloge na ministerstvo smo napravili 1) zastran vpeljanja našiga jezika v uradne pisarnice, 2) zastran poterjenja naših slov. barv, in 3) zastran naredbe velike šole v Ljubljani. Le na zadnja dva je dozdaj odgovor prišel. Barve so poterjene bile. Veliko šolo (vseučilišče) so nam obljudili na bolji dobo. — V pomoč Horvatam proti madžarski krivičnosti smo nabiranje darov vpeljali, ki je dozdaj 1850 gold. doneslo. Gospod vodja je prejel meseca kimovca pismo od deželniga poglavarja nj. svitl. Velsersheimba, ki vpraša, kako de se oklic odbora za Horvate primeri pervimu stavku družbinih postáv, kér po tem se družba v politiske zadeve vtikati noče. Ali oklic ni bil nič drugi kot prošnja, prošnja pomoći za domorodne načine naših jugoslovanskih bratov, torej pervimu stavku ni bil nasprot. Odbor je, to pomoto gosp. poglavarju razjasniti, odgovor dal toliko resničin kolikor časti in veljavnosti družtva slovenskiga primerin. — Sostavek celjovških nemških novic, ki se je za brate Slovence na Koroškim potegnil v zadevi noviga razdeljenja dežele v okraje, smo v časopisu povhalili. — Zavolj prideržanja porodniške šole v Ljubljani smo pismo poslali na zbor Slovenije v Beč. Šola je od vlade poterjena bila. — Pisatelja nekoga sostavka v časopisu: „Journal des österr. Lloyd“ pod imenam: „Eine Stimme aus Krain“ smo zavolj gerdih laži in obrekovanja, ki jih v njem proti Slovencam in slovenski deželi raztresuje, pri tiskarni sodbi tožili. Spisatelj je Gottlieb Freimuth, ki je koj po naši tožbi zginil in se roki sodnika odtegnil. Še tega nesramniga Nemčona, ki gotovo na Krajinskem živí, isemo, in tudi tukaj prosimo, de bi, kdor za-nj vé, pot do njega pokazal. — Predlog gosp. fajmoštra Potočnika zastran novih imén mescov se je po časopisih razglasil; bodemo naprej še sodbe učenih v ti reči sprejemali. Po željah odbora je ravno ta gospod tudi obljudil slovnico (pismenost) našiga jezika spisati, in to obljubo je jaderno spolnil, kér je en del te koristne knjige že med ljudmi. — Sklenjeno je bilo naprej, de plača udov,